

אור הנר

עזר: נדיה אטון

דבר העזר

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת... אל מול פני המנורה"

בפרשתנו התורה מצווה על הכהן הגדול להדליק את המנורה במשכן ובבית המקדש. המנורה הייתה מודלקת כל יום, החל משעות בין הערביים - לאחר שקיעת השמש - ועד אחר חצות הלילה, כדי לשמור על אור תמידי בבית המקדש. ההדלקה הייתה מתבצעת מידי ערב, מיד אחרי שהכהנים היו מסיימים את עבודות הקודש האחרות.

בכל יום הכהן הגדול היה מכין את המנורה להדלקה על ידי ניקוי הפתילות (המפיות שעל הקנים) והוספת שמן זית זך, שנחשב לשמן הטהור ביותר. לאחר מכן, הכהן היה מדליק את הפתילות בעזרת להבה מיוחדת, בזהירות רבה, כדי שכל הקנים יבערו באור אחיד ובהיר. הדלקת המנורה הייתה מצווה חשובה ומכובדת, שהכהן הגדול היה מקפיד עליה בכל יום.

ונשאלת השאלה: מדוע הקב"ה ציווה את הכהן הגדול שידליק לפניו מנורה, וכי צריך הקב"ה לאור שלנו, וכי חסר לו אור להאיר את בית המקדש?

להבנת התירוץ באופן ברור יותר המדרש (רבה ט"ו ח) מביא משל למה הדבר דומה: למלך שהיה לו ידיד קרוב, איש פשוט מהעם. אמר לו המלך: "אני רוצה לבוא אליך לסעודה, תכין לי משהו לאכול בביתך."

הלך האיש, והכין מיטה פשוטה, שולחן פשוט, מנורה פשוטה - כל מה שהיה ביכולתו להשיג.

כשבא המלך לביתו, הגיע איתו פמליה מלכותית: משרתים, מלווי כבוד, כלי זהב ומנורה מפוארת. כשראה האיש הפשוט את כל ההדר והפאר - התבייש.

הוא החביא את כל מה שהכין, כי הרגיש שזה פשוט מדי ולא מכובד למלך.

אמר לו המלך: "חשבתי שאמרתי לך שאבוא אליך! למה לא הכנת לי כלום?"

אמר האיש: "ראיתי את כל הכבוד שבא איתך, את הכלים

יום ו' ו'ז סיון תשפ"ה

כניסת שבת: 19:28

יציאת שבת: 20:20

רבינו תם: 21:15

הזמנים לפי אופק באר שבע

פרשת בהעלותך

המפוארים, והתביישתי להציע לך את הדברים הפשוטים שלי." ענה לו המלך: "הרי כל זה שבא איתי - איננו בשבילי, אלא מתוך כבוד לך. אבל דווקא אני רוצה להשתמש בדברים שלך - הפשוטים, כי הם באו מאהבה."

והנמשל כבר מובן: הקב"ה אינו מחפש פאר וחיצוניות - הוא רוצה את מה שאנחנו מביאים באמת, בפשטות ובכנות, מהלב. גם אם האדם מרגיש פשוט או לא ראוי - הקדוש ברוך הוא מחשיב את מה שהוא עושה באהבה כגדול ויקר בעיניו.

לבוא עולם יש אור אין סוף, אומנם הוא מבקש מהכהן הגדול השליח של עם ישראל שידליק לפניו מנורה כי הוא רוצה לראות את הלב שלו כשהוא מקיים את המצווה.

מסופר על הרב הגאון רבי אריה לוי זצ"ל שהיה ידוע באהבתו הפשוטה לכל יהודי. פעם בא אליו אדם עני מאוד בערב שבת. פניו נפולות, וטען בפניו: "כבוד הרב: אני מתבייש לבוא לבית הכנסת... הנעל שלי קרועה, ואין לי בגדים יפים. איך אעמוד כך לפני כולם, ולפני ה'?"

חיך אליו רבי אריה לוי ואמר לו: "מי אתה חושב שהקב"ה מחכה לראות - את הנעל שלך, או את הלב שלך? אנשים אולי מסתכלים על בגד, אבל הקב"ה רואה את הפשטות והנאמנות שלך, את זה שבאת אליו כמו שאתה, בלי גאווה, רק באמונה."

האיש חיך, והלך עם ביטחון לבית הכנסת.

אומנם נעל קרועה - אבל הלב שלם.

"אל תזלזל במעשים שלך, גם אם הם נראים לך פשוטים או קטנים. תפילה פשוטה, מצווה קטנה, מילה טובה - כשהן באות מאהבה, הן יקרות מאוד לפני אבא שבשמים, גם אם נפלת פעם או פעמיים הקב"ה מחכה לראות את הלב שלך בעשיית המצוות." יהי רצון שנדע להעריך את עצמנו ולהפנים ולחקוק יסוד חשוב זה בליבנו, שבת שלום ומבורך.

ברשת בהעלותך

דבר תורה לסעודה שנייה

אור החיים הקדוש

"ויעש משה ואהרן וכל עדת בני ישראל כלום ככל אשר צוה ה' את משה ללום כן עשו להם בני ישראל"

שואל ה"אור החיים" הקדוש: למה התורה כפלה ואמרה "כן עשו להם בני ישראל" אחר שאמרה "ויעש משה ואהרן וכל עדת בני ישראל"?

מתרץ ה"אור החיים": הטעם שהתורה כפלה ואמרה "כן עשו בני ישראל" ללמד על הבכורות, שהיו ראויים לעבוד בעבודת המשכן והעבודה נלקחה על ידי הלויים.

ובאה התורה להחזיק טובה לבכורות, אפילו שנלקחה מהם עבודת המשכן מכל מקום עשו 'כאשר ציווה ה'', למרות שהטבע האנושי גורם שליבים יכאב ולא ידקדקו לעשות ככל פרטי המצווה.

דבר תורה לסעודה ראשונה

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת..." (ח', ב)

לפי ההלכה, קיימת הבחנה בין הטבת המנורה, שחייבת להיעשות על ידי כהן בלבד, ובין הדלקת המנורה, שיכולה להיעשות גם על ידי בן ישראל, שאינו כהן.

העירו בעניין זה חכמי ישראל: הטבת המנורה במשכן ובמקדש אינה אלא הכנה לקיום מצוות הדלקה בהידור הראוי. בכל זאת קבעו הקדמונים סייגים מיוחדים דווקא בהטבת המנורה, ולא בהדלקתה. מכאן נמצאנו למדים, שגדולה ההכנה לקיום מצווה מן המצווה עצמה. וכל כך למה? כי הכנה נאותה לפני קיום המצווה מאפשרת כוונה טהורה ולב נכון של עושה המצווה. לעומת זאת מצווה הנעשית בחפזה ובלא כוונה, משולה לגוף שאין בו נשמה.

כיוצא בכך שנינו במסכת ברכות (ה', א') "חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת ומתפללים - (היו מתעבבים שעה שלמה קודם תפילת היום, מתוך הכרה בחשיבות ההכנה לקיום המצווה), כדי שיכוונו את לבם למקום (לעבודת ה')". מדוגמא זו לימדנו חז"ל, שאדם משיג מדרגה גבוהה בקיום מצווה על ידי הכנה נאותה קודם עשיית המצווה.

דבר תורה לסעודה רביעית

הלכות תפילה

תפילה במקום ללא גג

לא יתפלל במקום פרוץ, כמו בשדה, מפני שכשהוא במקום צניעות חלה עליו אימת המלך ולבו נשבר, ואם עבר והתפלל במקום פרוץ יצא ידי חובת תפלה. **אולם מקום מוקף מחיצות אך אינו מקורה, אין מניעה להתפלל שם.**

אומנם מותר להתפלל בחצרות בתי כנסת, וכן המנהג פשוט להתפלל ברחבת הכותל המערבי, אף לאחר שהרחיבו את המקום ונראה קצת כמקום שאין בו מחיצות. וכן מותר להתפלל במערת המכפלה, ובפרט כיום שיש שם מקום מיוחד לישראל להתפלל שם.

הולכי דרכים מותר להם להתפלל בשדה. [ואף שאינו מקום מקורה, אין איסור להתפלל במקום שאינו מקורה]. וכשיש שם אילנות טוב יותר שיעמוד להתפלל בין האילנות. ועל כל פנים צריך לנטות לצדי הדרך כדי שלא יפסיקוהו עוברי דרכים.

(ילקוט יוסף תפילה)

דבר תורה לסעודה שלישית

פניני הבן איש חי

"ויעקב משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה"

"ג' דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה עמו הוסיף יום אחד מדעתו, פירש מן האישה... פירש מן האשה מאי דריש? נשא קל וחומר בעצמו. אמר: ומה ישראל שלא דיברה שכינה עמה אלא שעה אחת וקבע להן זמן, אמרה תורה "היו נכונים לשלושת ימים" אני שכל שעה ושעה שכינה מדברת עימי על אחת כמה וכמה". (שבת פז).

על פי דברי הגמרא כאן ניתן להבין מדוע נקט משה בתפלתו על מרים אחותו דווקא בשם א-ל, שלוש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהן מכוונות כנגד י"ג מידות של רחמים. מרים דיברה לשון הרע על משה על כך שפירש מן האישה, הוי אומר שהיא לא דרשה את הקל וחומר שדרש משה, ולכן נענשה.

לכן כאשר בא משה להתפלל עליה נקט במידה הראשונה מה"י"ג מידות של רחמים - "א-ל", שהיא כנגד המידה הראשונה במידות התורה - מידת הקל - וחומר. כדי שתבוא מידה ראשונה ותכפר על מידה ראשונה.

"כל השונה הלכות בנל יום..."

**שו"ת עם
הרה"ג אהרן נחיה**

הלכות תפילת שחרית

שאלה: האם ניתן לברך ברכות השחר תוך כדי נהיגה.

תשובה: מעלת הברכות גדולה לאין שיעור, ועל כן יש להשתדל לאומרו בכוונה גדולה ובריו, דבר שקשה לעשותו בשעה שמתעסק בפעולה המצריכה ריכוז ודריכות כנהיגה. ועל כן, לכתחילה יש להורות שלא לברך כלל בזמן שנוהג. ובמקרים מסוימים בהם אין זמן אחר ושעת הדחק כדיעבד דמי, כאשר נוהג נהיגה מתונה ללא פעולות פתאומיות המסיחות את הדעת מהברכות כגון עקיפה וכדומה, יש להקל כשיודע שיכול לכוין תוך כדי נהיגה.

שאלה: האם מותר למתפלל לשנות קפה עם סוכר לפני תפילת שחרית?

תשובה: עיקר הדין מותר לשנות קפה או תה קודם התפילה ואף כשממתקו בסוכר, ויש מקלים אף כשמוזג בו חלב, והיודע בעצמו שאינו תשוש כח ויכול להתרכז בתפילה, טוב לו לחוש להחמיר בזה לכתחילה כדעת האוסרים. אמנם אין לשנות כוס חלב מלא קודם התפילה.

וכששותה קפה קודם התפילה לא ישתה באסיפת חברים דהוא דרך גיאות גם כן, אמנם כששותים בשיעור תורה קודם התפילה או באמירת בקשות אין לחוש לזה.

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטין

שאלה: מעשה בבחור שהלך ברחוב בשבת קדש לפנות ערב, ולפתע הבחין בשטר של מאה דולר מנח בצד המדרכה. כיון שלא בכל יום מוזמן להתקל במציאה שכזו, ועד צאת השבת לא היה עוד זמן רב, חשב הבחור בלבו, שפדאי שיניח את רגלו על גבי השטר, באפן שנגעלו תכסה עליו, וכך ישאר במקום עוד זמן מה, עד לצאת השבת. (ויצין ברמב"ם בפ"כ מהלכות שבת ה"ז, ובגר"ז בסי' רס"ו ס"כ, שכתבו כי אם מצא מציאה בשבת, אף על פי שהיא מקצה, מותר לשבת ולשמרה עד למוצאי שבת).

לפתע, עבר במקום אחד מעניי השכונה ואמר לו, "קירי, אני יודע על מה אתה דורך... לא נעים לומר, אבל כבר בפקד ראיתי את השטר, ותכננתי לטל אותו לעצמי לאחר השבת...". השיבו הבחור: "וכי כבודו שכח שבראיה בעלמא (ללא מעשה קנו, כגון הגבהה) אין אדם זוכה במציאה! הרי זו גמרא מפרשת - 'ראיה לא קני' (בבא מציעא ב'...) אף בכל זאת בא לביתי במוצאי שבת, ואתן לה מאה שקלים, בתורת צדקה!"

והי' בצאת השבת, הרים הבחור את השטר, והנה הוא מגלה, שעל צדו השני נכתב בגדול: "דפוס עזרא" - מדפיסים הכל חוץ מפסוק...!

תשובה: הבחור אינו חייב ליתן את הממון לעני, משום שזוהי צדקה בטעות, שהרי לא היה מוכן לתן סכום כזה גדול לעני אלא היה זוכה במציאה, ו'אנן סהדי' (אנו עדים) שלא נדר אלא משום שחשב שיש לפניו 'מציאה', והתרחצה ליתן חלק ממנה לעני, וממילא, עתה שהתברר שאין כאן מציאה, כי אם דמיון כוזב, אם כן התחייבותו היתה בטעות, ופסטר מלכת את מה שהבטיח.

וכמו שפמבאר ברמ"א (יו"ד ס"ו רנ"ח ס"ב), שאם נדר לצדקה בטעות, אינו כלום (ובדעת בית הלל במסכת נזיר ל"א... שהקדש בטעות אינו הקדש). וכתב הש"ך (יו"ד ס"ו רנ"א סק"ט): "כתוב בתשובת ר"א מנח"י (ס"ו נ"ג), דבכל דיני נדרים והקדשות, סומכים על פי האומדנא, ועל פיהם הם דנים בהם, וכן הולכים בפר אומדנא דעניים".

ולכן, גם בשאלתנו יש לילך אחר האומדנא, ולפטר את הבחור מנתינת הממון לעני!

**שו"ת עם
הרה"ג בנימין זיתא**

הלכות כתבי הקודש

שאלה: האם מותר להשתמש בסעודה במפיונים שמודפס עליהם שבת שלום. תשובה: יש להקל בזה.

שאלה: מי שיש לו דפי דברי תורה בתוך נרתיק התעודות זהות שלו האם מותר לישב על כסא כשתעודות הזהות בכיס האחורי של מכנסיו שנמצא יושב על דברי תורה. תשובה: מותר הדבר ללא חשש.

שאלה: האם מותר להעביר מרקר על שם השם להדגישו בצבע או שיש בזה איסור מחיקה. תשובה: מותר ואין בזה חשש.

שאלה: כיסוי למתג מנורה שרשום עליו שבת קודש האם מותר להניחו בבית הכסא. תשובה: אין להניחו בבית הכסא.

שאלה: האם שם פרשת השבוע או שם ההפטר המודפס בלוחות השנה חייב גניזה או שמותר לזורקו לאשפה.

תשובה: שם פרשת השבוע אינו חייב גניזה ואילו שם ההפטר חייב בגניזה.

לדפואה שליומה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה מרים
בת רחל

לדפואה שליומה

יוליה בת לדיסה
דוד בן שטיאנה
סולטנה
בת פרחא

לדפואה שליומה

מדי בת רחל
דוג'ה סלומון
בן רבקה
חנה בת חפסה
תנצבה

לדפואה שליומה

שרה בת לאורה
ינית בת רחל
שמעון בן מרסל
תנצבה

לדפואה שליומה

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (הי"ד)
תנצבה

ברכת הגומל חלק ב'

ברכת הגומל על נסיעה מחוץ לעיר

הנוסע מעיר לעיר בכל רחבי הארץ, אם יש בנסיעתו כשיעור שבעים ושנים דקות, בין ברכבת ובין באוטובוס וברכב פרטי, צריך לברך אחר כך "הגומל", לפי מנהג הספרדים ועדות המזרח. ואף אם יש בדרך נקודות ישוב ומושבים, גם בזה מנהגינו לברך הגומל, שכל הדרכים בחזקת סכנה. ואם נוסע מעיר לעיר פחות משיעור זה, לא יברך בשם ומלכות.

יצא מחוץ לעיר וחזר באותו יום

אדם שנוסע מחוץ לעיר, ומתכנן לחזור לביתו באותו יום, ויש בהליכה ובחזרה שיעור שבעים ושנים דקות, מברך בשם ומלכות, אפילו אם נוסע חצי מזמן זה בבוקר, וחצי בלילה.

לצאת ידי חובה מאדם אחר שהתחייב גם בברכת הגומל

מי שנתחייב בברכת הגומל, כגון שנסע מעיר לעיר שיעור שבעים ושנים דקות, ואינו עולה לקריאת התורה, וחבירו שגם כן התחייב בברכת הגומל עולה לתורה, יכול לומר לו שיכין עליו להוציאו בברכת הגומל, וגם הוא יתכין לצאת, ויוצא ידי חובת הברכה בשיעור, שגם בברכת הגומל מהני שפיר דין "שומע כעונה". [ילקוט יוסף, ח"ג דיני ברהמ"ז וברכות עמ' תקעו].

ברכה תוך ג' ימים

מי שהתחייב בברכת הגומל, לכתחלה ישתדל לברך ברכה זו בתוך ג' ימים, ואפילו שלא בפני ספר תורה, ודי שיהיו שם עשרה. שאין להמתין ולאחר בשביל זה ברכה זו. ואם איחר מלברך ברכת הגומל יש לו תשלומין לברך כל זמן שירצה, אלא שנכון שלא לאחר יותר מג' ימים.

לברך לפני הרגל

אם התחייב לברך הגומל בערב יום טוב, טוב להשתדל לברך ביום טוב, או על כל פנים קודם שיעבור הרגל.

בבישים שמצוי בהם סכנה

הנוסעים בכבישים שמצוי בהם סכנה, כגון בכבישים שמצוי בהם ידוי אבנים ובקבוקי תבערה על ידי המחבלים, מברך הגומל אף אם נסע פחות משיעור פרסה. ואם נוסע בכבישים אלה כל יום, יברך הגומל בשבת, לפטור נסיעתיו במשך השבוע.

הטס במטוס שיעור שעה ושנים עשרה דקות, כשמגיע למחוז חפצו לשלום יברך ברכת הגומל, אף על פי ששדה התעופה קרוב למקום מגוריו, שגם זה בכלל הולכי מדברות ודרכים. ואם טס פחות מזמן זה, אינו מברך, (כדין הנוסע במכונית מהירה, שאם שהה בדרך פחות משיעור שעה וחומש, שאינו מברך הגומל, אף אם באוטובוס שיעור הנסיעה הוא שעה וחומש).

(ילקוט יוסף)

חכם ניסים טרבלסי

חכם ניסים טרבלסי נולד לאמו מרת כמשנה ולאביו חכם יצחק בשנת תר"ע בג'רבה. עוד בהיותו ילד, היה שוקד על תורתו, והיה עובר מבית כנסת לבית כנסת כדי ללמוד תורה. כשבגר למד תורה מפי חכם מכלוף עידאן, וחכם יוסף בוכריץ. בשנת תרפ"ט חכם ניסים טרבלסי נשא לאישה את עטירסה בת פנחס הטרבלסי, ונולדו להם תשעה ילדים. באותה שנה (לאחר פטירת חמותו), בהמלצת חכם יוסף בוכריץ, עבר יחד עם משפחתו, לעיר זרזיס בתוניס, שם שימש כמלמד תינוקות, שוחט, חזן ופוסק.

בשנת תש"ט חכם ניסים טרבלסי זכה ועלה לארץ ישראל, הוא הגיע לאשקלון, ולאחר תקופה קצרה התיישב במושב תלמים, לאחר מכן כיהן כרב מושב תלמים. חכם ניסים טרבלסי הנהיג את הציבור במושב תלמים במשך כ-50 שנה. היה נוסע כל יום שלישי, לביתו של חכם רפאל כדיר צבאן ללמוד תורה יחד עם חכמים נוספים מהאזור כמו חכם אלמושינו, חכם פרץ מיימן, חכם שלמה מאזוז ועוד. חכם ניסים טרבלסי נודע במסירותו הרבה, ואהבתו הגדולה לציבור.

בספר "אם הבנים שמחה" שחיבר מובא בזה הלשון סיפור מדהים:

"יש לספר חלום אשר חלמתי ביום שבת קודש אחרי סעודת שחרית, ואחרי שלמדנו קצת מפרשת השבוע כמנהגי. בתוך הביאור הזכרתי מה שאמר **מורנו הרב חיים בן עטר ה"אור החיים" הקדוש זיע"א** בדבר מסוים. לאחר ברכת המזון ישנתי וחלמתי שבא אלי רב אחד מלוכש יפה ומעוטף במעיל [הנקרא 'ג'לאביה'] כמו שלובשים רבני מרוקו, והוא כולו לבן, והיה יושב בישיבה ותופס בידו ספר, לא ידעתי מה שמו ועל מה מדבר.

עמדתי לידו, וכשראה אותי, הרים את

צדיקים במיתתם קרויים חיים

ראשו ואמר לי בזה הלשון ממש: 'אם אתם לא תעשו תיקון בצרכניה תראו מה יקרה לכם השבוע אחרי שלושה ימים', והמשיך לקרוא בספר שבידו. לאחר מכן התעוררתי וראיתי שעדיין לא הגיע זמן ללכת לבית הכנסת וחזרתי לישון. כשישנתי שנית ראיתי בחלום כאילו אני נמצא באותו מקום שראיתי בחלומי הראשון, ואותו רב עומד ליד, וחזר לומר לי את אותם הדברים כדמותם בצלמם. התעוררתי משנתי, סיפרתי את החלום לאשתי, ואמרתי לה שבחלום אמרו לי שהרב הזה הוא הרב חיים בן עטר זצוק"ל. היא ענתה לי שמוכרח אני לספר על החלום הזה בבית הכנסת בשעת הדרשה, ולומר שנחוץ לעשות תיקון בצרכניה, כמו שאמר הרב בחלום, כי יש חשש שמא חס ושלום יקרה משהו אם לא יעשו את התיקון, כי באמת הצרכניה הוא מקום צר מאוד וכשנכנסים יחד אנשים ונשים התערובת גדולה.

שמעתי בקול אשתי, ובדרשתי סיפרתי לקהל את דבר החלום, ובאמת התרגשו מכך מאוד ואמרו: כבוד הרב יעשה תיקון שנראה לו, וכולנו מסכימים למה שיעשה. אמרתי להם שיקבעו שעות נפרדות לגברים ושעות לנשים והסכימו, ולמחרת עשו כך.

ביום השלישי שאחר השבת ראינו אווירן טס מעל המושב ולפתע צולל ונופל, לא בתוך המושב אלא במגרש קרוב למושב, במרחק של כעשרים מטרים מהשיכונים של המושב ועשה בור עמוק ברוחב כמה מטרים, וחלקי האווירן יש מהם ששקעו באדמה ויש מהם שעפו במושב, וחלקם אף חדרו לתוך הבתים. וברוך ה', לא קרה שום אסון בבני אדם. וכמה ניסים נעשו למושב באותו זמן. ועיקר הנס הוא שלא נפל בתוך המושב, שהיה חלילה קורה אסון אכזרי בבני אדם וברכוש. הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו! **אתמול יום חמישי ט"ז סיון**

התקיימה הילולתו זיע"א

לדפואה שלימה

יגאל בן ליזה

חנינה חנה בת רחל
סיגל בת חנינה חנה

לכרבה והצלחה

אליה אבנר

בן רבקה
אבישי מיכאל
בן רבקה

לכרבה והצלחה

מרדכי ויפה

מורנו זב"ב
ליאור ושיר
מורנו

לכרבה והצלחה

חיים לוי זב"ב

דון רבקה
חודיה לוי

לכרבה והצלחה

אלג'דיה

בת מרים
מרים (מירי)
בת דות

